

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yayımlanan Sağlığa Bakış (Health at a Glance) raporlarında yer alan veriler, Türkiye'nin sağlık sisteminin finansmanına ilişkin dikkat çekici bir tablo ortaya koymaktadır. OECD'nin en güncel verilerine göre, üye ülkelerde sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı ortalama %9,3 düzeyindeyken, Türkiye sağlık harcamalarının milli gelire oranı bakımından OECD ülkeleri arasında en alt sıralarda yer almaktadır. Türkiye ile Meksika, sağlık harcamalarının GSYH içindeki payı %6'nın altında kalan iki OECD ülkesi olarak öne çıkarken; Kosta Rika ve Kolombiya gibi OECD üyeleri dahi sağlık harcamalarına Türkiye'den daha yüksek pay ayırmaktadır.

OECD verileri, kişi başına sağlık harcamaları bakımından da Türkiye'nin OECD ortalamasının oldukça gerisinde bulunduğunu göstermektedir. Sağlık hizmetlerine ayrılan kamu kaynaklarının sınırlı olması; kamu hastanelerindeki yoğunluk, Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) üzerinden randevu bekleme süreleri, sağlık çalışanlarının artan iş yükü, koruyucu sağlık hizmetlerinin yeterliliği ve vatandaşların cepten yaptığı sağlık harcamalarındaki artış gibi birçok sorunu doğrudan etkilemektedir.

Sağlık hizmeti, Anayasa'nın 56'ncı maddesi uyarınca devletin güvence altına almakla yükümlü olduğu temel bir kamu hizmetidir. Bu nedenle Türkiye'nin sağlık harcamalarının uluslararası karşılaştırmalardaki konumunun, mevcut finansman politikalarının ve OECD ortalamasına yaklaşılmaması amacıyla yürütülen çalışmaların kamuoyu adına açıklığa kavuşturulması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın hesaplamalarına göre Türkiye'de toplam sağlık harcamalarının GSYH içindeki payı 2022, 2023, 2024 ve 2025 yıllarında ayrı ayrı yüzde kaç olarak gerçekleşmiştir?
2. OECD'nin Sağlığa Bakış (Health at a Glance) raporlarında Türkiye'nin sağlık harcamalarının milli gelire oranı bakımından OECD ülkeleri arasında en alt sıralarda yer almasının temel nedenleri Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?

3. Türkiye'nin sağlık harcamalarının GSYH içindeki payının OECD ortalamasına yaklaştırılmasına yönelik 2026-2030 dönemini kapsayan herhangi bir strateji, eylem planı veya performans hedefi bulunmakta mıdır?
4. Merkezi yönetim bütçesinden Sağlık Bakanlığına ayrılan ödeneğin GSYH'ye ve merkezi yönetim bütçesine oranı son beş yıl itibarıyla nedir?
5. Son beş yılda kişi başına kamu sağlık harcaması ile kişi başına toplam sağlık harcaması ne kadar gerçekteşmiştir? Bu göstergelerde Türkiye'nin OECD ülkeleri arasındaki sıralaması nedir?
6. Son beş yılda vatandaşların cepten yaptığı sağlık harcamalarının toplam sağlık harcamaları içindeki payı yıllar itibarıyla ne kadar olmuştur? Bu oranın azaltılmasına yönelik hangi politika ve uygulamalar yürütölmektedir?
7. Sağlık harcamalarının yetersiz düzeyde kalmasının; kamu hastanelerindeki hasta yoğunluğu, MHRS randevu bekleme süreleri, hekim ve sağlık personeli başına düşen hasta sayısı ile sağlık hizmetlerine erişim üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış herhangi bir etki analizi veya bilimsel çalışma bulunmakta mıdır?
8. 2026 yılı ve izleyen yıllarda koruyucu sağlık hizmetleri, birinci basamak sağlık hizmetleri ile kamu hastanelerinin altyapı ve insan kaynağının güçlendirilmesi amacıyla sağlık bütçesinde ilave kaynak ayrılması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa bu artışın tutarı ve hedefleri nelerdir?
9. OECD'nin Türkiye'nin sağlık sistemi ve sağlık finansmanına ilişkin raporlarında yer verdiği değerlendirme ve tavsiyelerden hangileri Bakanlığınız tarafından dikkate alınmış; bu kapsamda bugüne kadar hangi idari, mali veya mevzuat değişiklikleri gerçekteştirilmiştir?
10. Türkiye'nin sağlık harcamalarının milli gelire oranı bakımından OECD ülkeleri arasındaki sıralamasının iyileştirilmesine yönelik belirlenmiş bir takvim ve somut performans göstergeleri bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bunlar nelerdir?